

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Română și Teoria Literaturii
1.4 Domeniul de studii	Limba și literatură
1.5 Ciclu de studii ¹⁾	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Codul / Denumirea disciplinei		LLR2261 Literatura română a sec. al XIX-lea/ Folclor literar (B)						
2.2 Titularul activităților de curs				Prof. dr. Ioana Bican				
2.3 Titularul activităților de seminar/ curs practic				Lect. dr. Corina Croitoru				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/ curs practic	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/ curs practic	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități: consultații					28
3.7 Total ore studiu individual	98				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	☐ Nu este cazul
4.2 de competențe	☐ Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul) ☐

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs (aulă), computer + videoproiector, sistem de amplificare audio, xeroxuri, fotocopii, cărți
5.2 de desfășurare a seminarului/ cursului practic	<ul style="list-style-type: none"> Sală de seminar Prezența obligatorie la 75% din numărul de seminare

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referință A.</p> <p>C2. Definirea, descrierea și analiza fenomenelor literare ale culturii românești a secolului al XIX-lea și utilizarea adecvată a conceptelor, perspectivelor și metodelor istoriei literaturii contemporane. C3. Explicarea formelor de evoluție a literaturii române (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea literaturii române precum și interpretarea textului folcloric. Relaționarea textelor și contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea din diverse perspective interpretative a unui text literar precum și aplicarea conceptelor și metodelor etnologiei și antropologiei culturale în investigarea fenomenelor de cultură populară. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar românesc și a culturii populare românești în contexte diferite. Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria literaturii române sau folclor.</p>
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului Limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea istoriei literaturii române a secolului al XIX-lea și a formării instituțiilor culturale ale modernității românești în secolul respectiv.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea unor aspecte fundamentale ale istoriei literaturii române moderne (1. paradigma primei modernități românești, cea constituită în sec. XIX; 2. raportul dintre istorie politică și literatură; 3. romantism românesc; 4. modalități de analiză a textului literar aparținând unei perioade istorice specifice; 5. nașterea și funcționarea instituțiilor literare românești: scriitorul, cartea, editura, instituțiile de învățământ, presa etc.). Panorama istorică a unor curente literare și estetice în secolul al XIX-lea, pentru cultura românească (preromantism, romantism, realism, junimism).

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. + Folclor literar. Prezentarea cerințelor disciplinei, a tematicii cursului, bibliografiei, organizării activității semestriale și a examinării finale.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).

2. Cum se poate scrie și povesti istoria literară a secolului al XIX-lea românesc? Context cultural și ideologie literară. Periodizările istorice: pașoptism, postpașoptism. Crearea instituțiilor culturii naționale (presa, învățământul, limba, cartea și cititorul, teatrul, critica literară). Mihail Kogălniceanu și programul „Daciei literare” – o sinteză asupra problemelor literaturii române a secolului al 19-lea. FOLCLOR LITERAR Folclorul românesc, tezaur național. Concepția despre folclor a pașoptiștilor. Crearea „folclorului” – o construcție identitară a secolului romantic. Comparație cu alte culturi naționale europene din epocă.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
3. Periodizarea literaturii române a secolului al XIX-lea. Principalele curente literare. Romantismul românesc. Cel mai important romantic român – Mihai Eminescu.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
4. Poezia românească pașoptistă – recită de Eminescu. Panorama poezilor în Epigonii. Modele poetice eminesciene? O relație complicată. Bonus: Istoriapoeziei românești în Levantul, de Mircea Cărtărescu. FOLCLOR LITERAR Primele culegeri de folclor ale culturii române. Genuri și specii predilecte. Vasile Alecsandri – culegător de folclor. Doine, balade, Miorița.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
5. O instituție a culturii naționale, în secolul al XIX-lea: „poetul național”. Cine e poetul național român? De la Vasile Alecsandri la Mihai Eminescu, istoria și anatomia unui mit cultural românesc.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
6. Concepția despre limba (națională) la scriitorii secolului al XIX-lea. De la Ion Heliade Rădulescu la Mihai Eminescu, de la proiectul creării unei limbi naționale, la poetica distrugerii limbajului. FOLCLOR LITERAR Vasile Alecsandri – culegător de folclor. Doine, balade, Miorița (II)	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
7. Proza românească a secolului al XIX-lea, între ficțiune și memorie (Alec Russo - memorialist, Nicolae Filimon – romancier, Costache Negruzzi – nuvelistică, Alexandru Odobescu – Pseudokinetikos). Mihai Eminescu – romancier, în contextul epocii.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare
8. Crearea teatrului național românesc. Instituții, dramaturgie, modele – realizări. Teatrul lui Vasile Alecsandri, proiectele dramatice neterminate ale lui Mihai Eminescu. FOLCLOR LITERAR. Primii noștri folcloriști. Efigii biobibliografice.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).

9. Curs asincron: 1. Studierea unor capitole de istorie literară, sintetice, despre secolul al XIX-lea românesc, puse pe grup de profesor, 2. Vizionarea unor filme, ecranizări, spectacole on-line, indicate de profesor, care pun în scenă literatura discutată la curs; 3. Studenții sunt invitați să vizioneze, până la sfârșitul semestrului, Sănziana și Pepelea (regia Alexandru Dabija), Chiritza în carantină, Chiritza în concert (spectacol-concert de Ada Milea), O noapte furtunoasă, O scrisoare pierdută – musical, la Teatrul Național Cluj-Napoca (sau alte montări ale pieselor respective, recente, pe baza cărora să poată discuta despre actualitatea dramaturgiei autorului).	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
10. Presa literară românească, între „Familia” și „Convorbiri literare”. Rolul presei în formarea conștiinței naționale și în difuzarea literaturii naționale. Critica literară românească – perioada pașoptistă, perioada maioreșciană. Maiorescu, citindu-l pe Eminescu. FOLCLOR LITERAR Basm folcloric și basm cult. Morfologia basmului. Mihai Eminescu și literatura populară (Făt frumos din lacrimă). Modelul folcloric în opera eminesciană.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
11. Receptarea lui Eminescu în critica literară a vremii sale. Detractorii și noutatea eminesciană. Poezia contemporană lui Eminescu.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate). Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
12. Mihai Eminescu – dincolo de sfârșitul romantismului. O perspectivă sintetică asupra operei. Istoria internă a operei eminesciene. Cum evoluează un scriitor, în atelierul său. Manuscrisele eminesciene. Periodizarea operei eminesciene. FOLCLOR LITERAR Modelul folcloric în opera lui Creangă.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
13. În contrapartidă la Eminescu – un alt mare clasic, Ion Luca Caragiale.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).
14. Concluzii. Încercare de sinteză asupra literaturii române a primei modernități. FOLCLOR LITERAR Comentarii de texte despre literatura populară ale autorilor români din secolul al XIX-lea. Fragmente de articole, studii, prefețe.	Expunere. Curs interactiv	Se vor folosi exemple de texte literare proiectate pe ecran, propuse spre analiză de profesor. Textele aparțin bibliografiei primare (literaturii studiate).

Bibliografie critică obligatorie (pentru edițiile recomandate din operele scriitorilor studiați, se va consulta syllabusul disciplinei):

- Mircea Angheliescu, *Preromantismul românesc*, București, Minerva, 1971.
- Georgeta Antonescu, *Natura în poezia românească*, București, Humanitas, 1996.
- Ioana Bot, *Poezia patriotică românească*, București, Humanitas Educațional, 2001. - Ioana Bot, *Eminescu explicat fratelui meu*, București, Art, 2012.
- Ioana Bot, *Eminescu explicat fratelui meu*, București, Art, 2012.
- George Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Minerva, 1982.
- Paul Cornea, *Studii de literatură română modernă*, București, EPL, 1962. - Id., *De la Alecsandrescu la Eminescu*, București, EPL, 1966.
- Id., *Originile romantismului românesc*, București, Minerva, 1971. - Nicolae Manolescu, *Arca lui Noe*, vol. I, orice ediție.
- Id., *Istoria critică a literaturii române*, vol. I, București, Minerva, 1990 sau ediția definitivă, Paralela 45, 2009.
- Liviu Papadima, *Literatură și comunicare, relația autor - cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Iași, Polirom, 1999.
- Dimitrie Popovici, *Romantismul românesc*, ed. de I. Em. Petrescu, București, Ed. Tineretului, 1969. - Mircea Scarlat, *Istoria poeziei românești*, vol. I (1982) - IV (1990), București, Minerva.
- Mihai Zamfir, *Scurtă istorie. Panorama alternativă a literaturii române*, Iași, Polirom/Cartea Românească, 2011.
- ***, *Dicționarul literaturii române de la origini pînă la 1900*, București, Ed. Academiei RSR, 1979.
- ***, *Dicționar analitic de opere literare românești*, Ion Pop (coord.), vol. I - IV, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 1998-2005 (sau ediția definitivă, 2 vol., 2007).

- ***, *Dicționarul scriitorilor români*, București, FCR.

Folclor literar:

- Ovidiu Bîrlea, *Folclorul românesc*, I- II, București, Minerva, 1981, 1983.
  - Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, *Folclor literar românesc*, București, EDP, 1978 (sau orice ediție următoare)
- ***, *Elogiu folclorului românesc*, antologie și prefață de Octav Păun, București, EPL, 1969.

Resurse electronice:

Cronologia literaturii române moderne, www.unifi.it-letrum

8.2 Seminar	Metode de predare/învățare	Observații
1. Seminar introductiv, prezentarea cerințelor, a tematicii și a bibliografiei. Cum analizăm un text poetic? Explicații generale și teoretice. Lămuriri conceptuale.	Expunere, explicație, conversație	Scopul seminarului introductiv este familiarizarea studentului cu natura și cerințele disciplinei.
2. Poezia pașoptistă angajată (1). Teme romantice și structuri discursive. Gheorghe Asachi, <i>Prolog. La Patrie, Amor de patrie, La introducerea limbei naționale în publica învățatură, La moldoveni</i> .	Conversație euristică, brainstorming, analiză de text (hermeneutică), tehnica răspunsului subiectiv	Textele-suport vor fi extrase din bibliografia obligatorie: v. Ioana Bot, <i>Poezia patriotică românească</i> , București, Humanitas Educațional, 2001.
3. Poezia pașoptistă angajată (3). Teme romantice și structuri discursive. Grigore Alexandrescu, <i>Răsăritul lunii. La Tismana, Mormintele. La Drăgășani, Umbra lui Mircea. La Cozia</i> .	Conversație euristică, brainstorming, analiză de text (hermeneutică), tehnica răspunsului subiectiv	Textele-suport vor fi extrase din bibliografia obligatorie: v. Ioana Bot, <i>Poezia patriotică românească</i> , București, Humanitas Educațional, 2001.
4. Poezia patriotică postpașoptistă. O schimbare de accent, sau despre romantismul major și sfârșitul angajării politice? Mihai Eminescu, <i>Din străinătate, Ceți doresc eu ție...</i> , <i>Epigonii, Scrisoarea III</i>	Conversație euristică, brainstorming, analiză de text (hermeneutică), tehnica răspunsului subiectiv	Nota obținută la verificarea scrisă va putea fi mărită pe baza activității de seminar și va face parte din nota finală a examenului semestrial.

5. Lucrare de control: analiza unui text la prima vedere, din categoria celor discutate la seminar, dar nediscutat la seminar.	Evaluare sumativă	Textele-suport vor fi extrase din bibliografia obligatorie: v. Ioana Bot, <i>Poezia patriotică românească</i> , București, Humanitas Educațional, 2001.
6. Critica literară a perioadei marilor clasici. Discuții pe textele lui Titu Maiorescu, <i>Eminescu și poeziile lui</i> , <i>Comediile dlui Caragiale</i> . Critica literară a perioadei marilor clasici. Discuții pe textele lui Constantin Dobrogeanu-Gherea, <i>Tendenționismul și tezismul în artă</i> , <i>Eminescu</i> .	Conversație euristică, brainstorming, analiză de text (hermeneutică), tehnica răspunsului subiectiv	Textele-suport vor fi extrase din bibliografia obligatorie: v. Ioana Bot, <i>Poezia patriotică românească</i> , București, Humanitas Educațional, 2001.
7. Comunicarea rezultatelor evaluării parțiale (feedback individual și colectiv)/Seminar cu temă la alegerea și coordonat de studenți. Concluzii. Pregătirea examenului.	Conversație, explicație	Evaluare sumativă.
Bibliografie: bibliografia cursului și a seminarului este comună.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

☐ Tematica este elaborată pe baza bibliografiei academice naționale a disciplinei Istoria literaturii române. Cadrul didactic titular are doctoratul în domeniul filologie. Titularizarea cadrului didactic titular pe postul de profesor univ. s-a făcut pe baza a numeroase cărți și studii de specialitate consacrate literaturii române a secolului al XIX-lea. O parte din elementele prezentate în cadrul cursului au făcut obiectul a. unor prelegeri și conferințe naționale și internaționale; b. unor colaborări ale profesorului la opere lexicografice internaționale consacrate literaturii europene a sec. al XIX-lea. ☐ Titularul de seminar are doctoratul în domeniul filologie și este autorul unor articole și studii științifice dedicate poeziei românești.
---

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Barem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - copierea sau fraudă: 1 - necunoașterea subiectelor: 4 - răspunsul simplu și neprofesionist la subiecte: 5-6 - răspuns profesionist dar cu erori la subiecte: 7-8 - răspuns profesionist la subiecte: 9-10 	Examen oral, notat de la 1 la 10. Subiecte din Curs și din modulul de Folclor literar.	2/3

10.5 Seminar/ laborator/ proiect	- frecvența la minimum 75% din seminare - competențe de analiză și interpretare a textului literar și competențe de redactare dovedite la verificarea scrisă - interes pentru disciplină, arătat prin activitatea constantă de seminar	Verificare scrisă de 2 ore + activitatea la seminar (discuții, referate, prezentări)	1/3
10.6 Curs practic	-	-	-
10.7 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Studentul cunoaște care sunt principalele date istorice ale perioadei studiate, le definește corect și le asociază cu etapele istoriei literare studiate. Studentul a citit operele literare analizate la curs și la seminar și un titlu din bibliografia critică obligatorie. Studentul are o viziune de ansamblu asupra istoriei literare a epocilor studiate. Studentul poate folosi cel puțin o metodă de specialitate în abordarea literaturii studiate. 			
Data completării 3.02.2024	Semnătura titularului de curs Prof. dr. Ioana Bican <i>Ioana Bican</i>	Semnătura titularului de seminar Lect. dr. Corina Croitoru <i>Corina Croitoru</i>	Semnătura titularului de curs practic -
Data avizării în departament 3.03.2024		Semnătura Directorului de Departament Prof. dr. Călin TEUTIȘAN <i>Călin Teuțișan</i>	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil <i>[Signature]</i>	Ștampila facultății	